

Кватэрнае пытанне

Калі жонка... знікла

Я даўно хачу прыватываць кватэру, у якой жыў, але зрабіць гэта не магу, бо патрэбна, кажучы, згода былой жонкі. Але ж мы сем гадоў як разведзены. Дзе яна цяпер, мы з сынам нават не ведаем. Ды калі б і знайшлі, наўрад ці яна даасць згоду. Як быць?

П.Г., Мядзельскі раён.

У адпаведнасці з дзеючым заканадаўствам прыватывацыя займаемага жыллага памяшкання ў дамах дзяржаўнага жыллёвага фонду фармілявання на падставе заявы, якая падаецца наймальнікам жыллага памяшкання, паўналетні членам яго сям'і, а таксама іншымі грамадзянамі, за якімі ў адпаведнасці з заканадаўствам захоўваецца аднолькавае з наймальнікам права карыстання гэтым жылым памяшканнем. Заява аб прыватывацыі падпісваецца ўсімі ўказанымі грамадзянамі — якія ўдзельнічаюць і не ўдзельнічаюць у прыватывацыі. Грамадзяне, якія не дасягнулі вяснаацэннага ўзросту, рэалізуючы сваё права на прыватывацыю жылых памяшканняў з бацькамі ці іншымі паўналетнімі членамі сям'і, які пражываюць разам.

У заяве аб прыватывацыі павінна быць указана згода на фарміленне прыватывацыі на аднаго ці ўсіх членаў сям'і, якія ўдзельнічаюць у прыватывацыі, і на долевы ўдзел грашовымі сродкамі ў выкупе часткі жыллага памяшкання, якая не аплата за кошт жыллёвай квоты (чэкаў «Жыллё»), а таксама пералічаны ўсе асобы, якія маюць права карыстання займаемым жылым памяшканнем. Да заявы аб прыватывацыі, бланк якой выдаецца ў мясцовым выканавым і распарадчым органе або органе кіравання юрыдычнай асобай, у неабходных выпадках грамадзяне прыкладаюць копіі дакументаў аб наяўнасці льгот, чэкі «Жыллё».

Копія асабовага рахунка наймальніка, даведка (выкапіроўка з плана) аб тэхнічных характарыстыках кватэры, якая прыватываецца, выписка са спецыяльнага чэкавага рахунка і іншыя дакументы, неабходныя для прыняцця рашэння на заяве, запрошваюцца і атрымліваюцца мясцовым выканавым і распарадчым органам або органам кіравання юрыдычнай асобай ў адпаведнасці з Указам Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь ад 13 верасня 2005 г. № 432 «Аб некаторых мерах па ўдасканаленні арганізацыі работы з грамадзянамі ў дзяржаўных органах, іншых дзяржаўных арганізацыях».

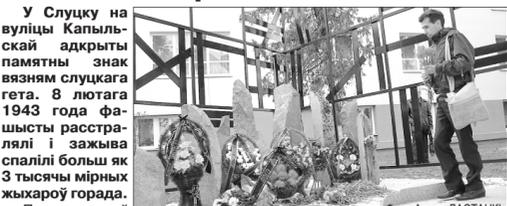
Грамадзянін і члены іх сям'яў, якія часова выжылі з жыллага памяшкання і захоўваюць у адпаведнасці з заканадаўствам права карыстання гэтым жылым памяшканнем (гэта, у прыватнасці, датычыцца і асобаў, якія знаходзяцца ў лячэбна-працоўных прафілактыках, а таксама асуджаных грамадзян) могуць прыватываць яго пасля вяртання на астатняе месца жыхарства ў парадку, устаноўленым заканадаўствам.

Калі працяг часу месцазнаходжанне наймальніка (члена сям'і наймальніка) невядома, то ва ўстаноўленым парадку ён аб'яўляецца ў вышук. У далейшым, калі дзейнасць кампетэнтных органаў па ўстаноўленым месца знаходжання адсутняе грамадзянін не дала станоўчых вынікаў, то ў адпаведнасці з нормамі Грамадзянскага кодэкса ён можа быць прызнаны без вестак адсутным (арт. 38) або аб'яўлены памерлым (арт. 41).

Грамадзянін па заяве зацвёрджаных асобаў можа быць прызнаны судом адсутным без вестак, калі на працягу аднаго года па месцы яго жыхарства няма вестак аб месцы яго знаходжання. У выпадку якой аб выяўлення месца знаходжання грамадзяніна, прызнанага адсутным без вестак, суд адмяняе рашэнне аб прызнанні яго адсутным без вестак.

Грамадзянін можа быць аб'яўлены судом памерлым, калі па месцы яго жыхарства няма вестак аб месцы яго знаходжання на працягу трох гадоў, а калі ён прапаў без вестак пры абставінах, якія пагражаюць смерцю ці далі падставы меркаваць аб яго гібель ад пэўнага ншчаснага выпадку, — на працягу шасці месяцаў. Аб'яўленне грамадзяніна памерлым цягне ў адносінах да праваў і абавязкаў такога грамадзяніна тая ж наступствы, якія выклікалі б яго смерць. Такім чынам, пасля прыняцця судовага рашэння могуць быць зняты перашкоды ў прыватывацыі жыллага памяшкання. Калі месцазнаходжанне адсутнага наймальніка (члена сям'і) жыллага памяшкання будзе выяўлена і ўстаноўлена, што ён выехаў на астатняе месца жыхарства ў іншы населены пункт або ў іншае жылло памяшканне ў тым жа населеным пункце, дасюда найму раней займаемага жыллага памяшкання ў адносінах да адсутнага лянца скасаваным з дня выезду. У любым выпадку, без згоды часова адсутнага ў месцы пастаяннага пражывання (прапіскі) грамадзяніна прыватывацыя жыллага памяшкання не можа быць дазволена. Спрочкі, звязаныя з прыватывацыяй жылых памяшканняў, вырашаюцца вышэйстаячым у парадку падпарадкаванасці органам (у залежнасці ад прыналежнасці жыллага дома, у якім размешчана кватэра) або судом.

ПАМЯЦЬ І НАПАМІН

Фота Алеся ДАСТАНКІ.

Паводле слоў аўтара помніка, вядомага архітэктара Леаніда Левіна, ён імкнуўся стварыць вобраз замкнётай прасторы, куды былі сагнаны тысячы людзей, якія апынуліся ў безвыходным становішчы. «Яны былі загнаны ў кут і сутыкнуліся з тымі жахамі, якія перажывае чалавек перад тварам немічнай смерці. Устаноўленыя ў кутх комплексе камяні і сімвалізуюць лёсы гэтых людзей», — сказаў Леанід Левін.

Адзін з нямногіх выжыўшых вянзюў гэтага счлунані Фрыдрых Фалевіч сказаў: «Я за сваё жыццё бацьку нямаю смярдзі, але перажывае ў Слуцку 8 лютага 1943 года знаходзіцца за мяжой чалавечлага разумення. Гэты мемарыяльны знак трэба ўспрымаць не вачамі, а сэрцам і душой».

Сваю лепту ва ўвядзенне памятнага знака ўнеслі яўрэйская абшчына горада, нацыянальнае яўрэйскае аб'яднанні Беларусі, Слуцкі райвыканкам, жыхары горада і раёна.

На VII нацыянальным фестывалі архітэктуры Беларусі аўтар праекта Мемарыяльнага знака Леанід Левін ўдастоены залатога медала ў намінацыі ландшафтна-паркавага архітэктуры.

Сяргей БАГДАШЫЧ, Васіль ТЫШКЕВІЧ, навуковы супрацоўнік Слуцкага краязнаўчага музея.

Дажджлівым вечарам восені

Жыцця імгненні, або Толькі, толькі...

У нямецкага паэта Эрнста Яндэра адно толькі слова, якое паўтараецца шмат разоў: «Толькі, толькі, толькі, толькі...» Далей ідзе тлумачэнне: жыццё можа быць вельмі глыбокім, падобным на доўгую стужку, якая складаецца спрэс з «толькі, толькі».

Мнагачаснае, шматаблічнае слова. З аднаго боку незоначнае, недагаворанае, памехажа, а з другога — катаржынае, сцвярдзальнасць як прыгварот. І сапраўды, як часта мы кажам: «Толькі наладзіцца побыць, як нейкая праблема ўзнікла, ншчасце напаткала». Толькі дачкаўся чаргі калія банкамата, а наяўнасць у ім ужо скончылася. Толькі агораў рамонт, у суседзю зверху трубу правала. Толькі вырашыў пачаць новае жыццё — старое не адлускае. І хто ведае чаму, адзін аднакласнік мяняе амаль новую BMW толькі таму, што колер надачуць, а другі ў ліпені рытуе да школы толькі адно дзіця, а пакулі для другога адклада на жывіне, бо дваіх адразу проста не пацягне? Чаму адной асобе падабаецца толькі другая, і ніхто іншы? Ад аднаго, толькі таго, што ніколі не пазноўні, званка можна кацаць усё жыццё?

Выратавальная логіка жанчын

На сёлётым тэатральным фестывалі «Белая вежа» Вілюнскі тэатр паказаў вельмі моцны, яркі спектакль пра оперную зорку ўсіх часоў і народаў гранаху Марыю Калас. Захацелася пачытаць пра яе, даведкацца больш пра жанчыну-загадка XX стагоддзя. Аказалася, памерла яна па сутнасці ад нячаснага каханя. У яе жыцці было усё — слава, багацце. А потым яна сустрэла каханне. Мілярдорд Арыстоцель Анасіс на дзесяцігоддзе зацяміў ёй святло. Яна лічыла

і яго адносіны шчырымі. А ў 1969 годзе ён ажаніўся з Жаклін Кенэдзі, у удавой амерыканскага прэзідэнта, аб чым паведаміў Марыя цераз паслыгнага. Калас страціла голас, а значыць тое, за што яе абгаляўлі. Па сутнасці гэта стала яе смерцю. Далей былі толькі адзіноتا і дэпрэсія. І праз тры гады найярчэйшай опернай зоркі не стала.

Мастакі часта паўтараюць лёсы сваіх герояў. Любымі партыямі Марыі былі Травіята і Норма. «Яны прыносіць сабе ў ахвяру каханню», — любіла паўтараць сячвачка. З ёй адбылося тое самае. На валікі ялі.

Бывае, што каханне канчаецца яшчэ горш. Хоць, здавалася б, што можа быць горш за смерць? Гаводу колькі таму на вочы трапілася цікавае даследаванне расійскіх псіхологаў аб прыродзе тэарызмічэскага жыцця. Яны вывучылі гісторыі дзесяці тэарызмічэскага розных эпох, і прыйшлі да высновы, што кожная з іх перажыла нешчаслівае каханне. Высновы напрошвалася сама сабой: давай бабе з разбітым сэрцам кулямёт, пакажы цэль, і хадзі з мехам — збірай голавы. Пытанне спрэчнае. Але, без сумнення, чалавек, які завалодаў адчай, лясчэй схіліцца на свой бок, затуманіць магі якой-небудзь ідэяй.

Ды усё ж апісанне вышэй, хочанца думаць, трагічнае выключэнні з правілаў жыцця. А правілы гавораць, што жанчына належыць не гісторыі, а вачасці. І змена эпох, фармацыяў, глабалізацыя малала ж мяняюць у нашай пародзе.

І ўчынак, які здзейсніла герайна фільма «Д'ябал носяць «Прада» Эн Хэтвудзі, калі ўсе бліскучыя жыццёвыя перспектывы праявіла на непрыкметнага афіцэнта з Бостона, не заўсёды прыводзіць да сумнага фіналу. Азірнуцца кругом — такіх Эн поўная вуліца. Жанчы-

Прамая лінія

СТАНОВІМся АКТЫЎНЫМІ, ШУКАЕМ ПАЗІТЫЎ

На пытанні чытачоў адказвае загадчыца кафедры псіхатэрапіі Беларускай медыцынскай акадэміі паслядыпломнай адукацыі, галоўны псіхатэрапеўт Міністэрства аховы здароўя Рэспублікі Беларусь Ірына БАЙКОВА

(Працяг. Пачатак у нумарах за 11, 12, 13 кастрычніка.)

— Ірына Пятроўна, Брэсцкая воласць. Сын — 21 год. Сядзіць за кам'ютарам цэлы дзень. Кажэ: «адбярэце — піць пачну». Па спецыяльнасці ён — муляр, але з абмежаваным работам на вышні, паколькі ў 14 гадоў у рэспубліканскі псіхіятрычны бальніцы яму паставілі з яго слоў дыягназ «эпілепія». Прыступаў не было, прапарыта ніякі ён не прымае. Зняць гэты дыягназ ні ў раёне, ні ў габласці не бярэцца. Праце літаральна раз у год. Але ж не можа так працаваць усё жыццё. Што нам рабіць?

— Калі ў вобласці не бярэцца зняць дыягназ, значыць, варта звярнуцца ў Рэспубліканскую клінічную псіхіятрычную бальніцу. Гэта ў тым выпадку, калі вы сапраўды хочаце, каб ваш сын працаваў і быў мулярам, што называецца, без абмежаванняў. Калі ж вы хочаце адцягнуць яго ад камп'ютара, то трэба б разумець, што шанцаў — гэта шанцаў. Вы можаце паддавацца на яго або не мірыцца з сітуацыяй і прымаць адпаведныя крокі. Што датычыць самой эпілепіі, то ў любым выпадку вам патрэбна кансультацыя неўролага, паколькі, сапраўды, ёсць эпілепія без сутрагу. Рада, але, бывае, што хворыя могуць абыходзіцца і без прыёму лекаў. Парушыенне стаўнасці паміж вачі і сынам таксама можа быць следствам захворвання, паколькі яго правае паўшар'е, наокупі яно правае паўшар'е, варажю настроенасці.

— Марыя Раманюна, 65 гадоў. Звано з горада Лёзна Віцебскай вобласці. Вось ужо два гады пакутуе ад бясонніцы. Калі кладуць ў 21.00 ці ў 22.00, то ў 2 гадзіны прачынаюцца і глядуць ў столь. Нічога з прапаратаў не прымаю. Як быць?

— Марыя Раманюна, 65 гадоў. Звано з горада Лёзна Віцебскай вобласці. Вось ужо два гады пакутуе ад бясонніцы. Калі кладуць ў 21.00 ці ў 22.00, то ў 2 гадзіны прачынаюцца і глядуць ў столь. Нічога з прапаратаў не прымаю. Як быць?

«Каб захаваць ракаў, ёсць меркаванне іх трэба максімальна шмат... здабываць»

Згодна з Правіламі вядзення рыбалоўнай гаспадаркі і рыбалоўства з 15 кастрычніка ў краіне ўступіла забарона на лоўлю вузкапалага рака. Дзейнічае яна па 15 ліпеня наступнага года.

Паводле слоў вучонага сакратара Інстытута заалогі НАН, аднаго з нямногіх у краіне спецыялістаў у гэтай галіне Анатоль Алхноўча, у Беларусі сустракаюцца два віды абаргеныя ракаў — шыракапалы і даўгапалы (ён жа вузкапалы, розныя на першы погляд назвы тлумачацца вярнятамі перакладу), а таксама амерыканскі паласаты рак, што з'явіўся ў нас у канцы 20-га стагоддзя (ён трапіў у вадаёмы Еўропы ў 1890—1913 гадах).

Шыракапалы рак у Беларусі даволі рэдка, распаўсюджаны ён пераважна ў паўночных і паўночна-заходніх раёнах. З 1981 года шыракапалы рак знаходзіцца ў Чырвонай кнізе Рэспублікі Беларусь, яго здабыча забаронена. Амерыканскі паласаты рак быў знойдзены ў паўночна-заходняй частцы Гродзенскай вобласці. Гэты від трапіў у водныя сістэмы Беларусі па сістэме рак, якія бярэць пачатак у Польшчы. У многіх вадаёмах паласаты рак стварыў самааднаўляльную папуляцыю і яго ўжо варта разглядаць як від, што натуралізаваўся. Аднак паласаты рак мае невялікія памеры і ішэрдзі хіцнавы пакрыў, таму яго нельга разглядаць як каштоўны прамысловы від.

Дазволены тэрмін лоўлі даўгапалага рака ў Беларусі складае тры месяцы ў год, а мінімальны памер асобін, дазволена для здабычы, вызначаны ў памеры 9 сантыметраў. Анатоль Алхноўч разам з іншымі калегамі-спецыялістамі прапануе ўнесці некаторыя змяненні ў Правілы лоўлі ракаў у вадаёмах Беларусі.

— Ахоўваць ракаў не азначае захоўваць іх папуляцыю ў некантраляваным выглядзе. Неабходна з'яўляецца такая ахова ракаў, якая забяспечвае аднаўленне запасаў і перепрытну падтрымку іх высокай колькасці з адначасовай максімальна магчымым вылавам прамысловымі часткі папуляцыі, — лічыць Анатоль Васільевіч.

Дзеля гэтага прапануюцца змяненні ў Правілы вядзення рыбалоўнай гаспадаркі і рыбалоўства. У прыватнасці, ракамэндуецца захаваць без змянення найменшы памер вылаўленых асобін даўгапалага рака (9 сантыметраў), аднак, у адпаведнасці са стандар-

— У вашым узросце бясонніца часцей за ўсё абумоўлена атэрасклерозам сасудаў галаўнога мозга. З другога боку, калі вы спіце пяць гадзін, то і гэтага, можна лічыць, дастаткова. Магчыма, на час бясонніцы варта запланавана нешта са спраў, а пасля прылежчы да спаць днём. Наогул атэрасклероз прагрэсуе з узростам, і таму наўрад ці тут можна абыйсціся без тэрапіі па рэгуляцыі сасудзістай працэсу, што дапамагае і сон падоўжыць. Неабходна адрэгуляваць і артарыяльны ціск. Прымаць адвар вальяр'яну, мелісы. Аднак лпей за спіртавыя настойкі, паколькі яны могуць выклікаць тахікардыю. І наогул калі чалавек займаецца сабой, гэта добра. Калі ёсць праблема сну і бадзрасці, значыць, трэба гэтым займацца, і таму ліку дысцыплінавана выконваць рэкармендацыі ўрача, напрыклад варыць сабе тую ж траву.

— Дайце, калі ласка, яшчэ параду маёй дачцы, якая вельмі нервуецца на экзаменах у ДАІ.

— За тыдзень да «нервовых падзеяў» варта папіць усё той жа адвар вальяр'яну. Паўшлякні на ноч і прымаць адпаведныя крокі. Што датычыць самой эпілепіі, то ў любым выпадку вам патрэбна кансультацыя неўролага, паколькі, сапраўды, ёсць эпілепія без сутрагу. Рада, але, бывае, што хворыя могуць абыходзіцца і без прыёму лекаў. Парушыенне стаўнасці паміж вачі і сынам таксама можа быць следствам захворвання, паколькі яго правае паўшар'е, наокупі яно правае паўшар'е, варажю настроенасці.

— Валожынскі раён. Любоў Алхандраўна. Унуку — 11 гадоў. Вельмі баіцца цэпры. Калі толькі пачуе якія-небудзь бацьку на вуліцы, бяжыць да бабулькі. Нават вучыцца горш стаў. Даволі нервовы хлопчык...

— Першы ваш крок — забяспечыць дзіцці фізічную нагрукку, магчыма, варта аддаць яго ў спартыўную секцыю. Гэта дакладна стабілізуе нервовую сістэму. Пазбаўдзіце пераўбуджанне дапамогай і травяной тэрапія — адвар вальяр'яну. Па-другое, дзіця ні ў якім разе не павінна заставацца ў ложку з бацькамі, трэба адрагуляваць яго да сьня.

— Можна абследаваць ў аддзяленні № 3 Рэспубліканскай клінічнай псіхіятрычнай бальніцы або

звярнуцца па кансультацыю да неўролага прафесара Філіповіча ў прафесарскай кансультацыйны цэнтр Беларускай медыцынскай акадэміі паслядыпломнай адукацыі, які размешчана на базе Рэспубліканскага цэнтру медыцынскай рэабілітацыі і бальнеалічэння, што ў Мінску па вуліцы Макаёнка.

— Генадзь, 42 гады. Паставы. Хварэю на эпілепію 25 гадоў. Ляжаў і ў 5-й бальніцы, і ў спецыялізаваным аддзяленні псіхіятрычнай бальніцы. Скажыце, ці можна ў якасці лясчэння прымяняць лясчэбнае галаданне? Ці варта ў гэты час прымаць прапараты?

— Лясчэбнае галаданне з дапамогай галадання нельга. Галаданне — стрэс для арганізма, і ён справіцца пагаршэнне вашага стану. Таксама нельга і адмаўляцца ад ужывання прапаратаў.

— Звано з Мінска. Завуць Вераніка, 27 гадоў. Скажыце, калі ласка, чаму мне не ўдаецца наладзіць працяглы адносіны з прадстаўніцкай працяглай полу? Здаецца, перад вачыма — добры прыклад самазнага жыцця маіх бацькоў...

— У вас з імі добры ўзаемаадносіны?

— Так, найперш з бацькам. — А з маці?

— З маці складаней. Бацька — мяккі, добры, а маці, што называецца, кіруе працэсам.

— Ну вось, бачыце, які ж гэта станочны прыклад сямейнага жыцця? У большасці выпадкаў мужчына усё ж так іграе першаую ролю. І нават калі ўлічыць фемінінны грамадстве, у тым менш яго пакуль застаецца патрыярхальным.

— Так і ёсць. — Калі дзіцячым прымае мадэль мужчынскага паводзін, значыць, ёй варта папрацаваць над адраджэннем сваёй жаночасці. Магчыма, вам не ўдасца кардынальна

змяніць свае паводзіны, але спрабаваць ніко не забараняе. Прымаючы на сьве жаночы стыль паводзін, Няхай гэта будзе рэпетыцыя ролі авечкі, а не воўка. Па-спрабуйце быць іншай з сям'ямі, на рабоце. Пачніце з сьня, і тады, магчыма, мужчыны падцягнуцца.

— Мінск, Таццяна Яўгенаўна, 35 гадоў. Мне здаецца, што апошнім часам нашы людзі становяцца усё больш агрэсіўнымі. І я не магу знайсці адказу на пытанне, чаму гэта адбываецца. Цікава, што вы думаеце з гэтай нагоды?

— Магчыма, таму, што ў грамадстве прыняты пэўныя нормы паводзін. Каб яны змяніліся, павінен прайсці не адзін дзесятак гадоў. І паспрыць гэтаму можна на дзяржаўным узроўні. Дзяржава можа, напрыклад, пакараць амацараў хуткай язды. Дастаткова прыняць канкрэтную прававую меру. Карэктаваць узровень агрэсіўнасці можна і з дапамогай курса этыкі ў школе, спецыяльнага выхавання ў дзіцячым садку. Тады чалавек будзе разумець, што крычаць, абражаць нельга. Калі гэта разуменне не наступіць, значыць, трэба яго заахоўваць з дапамогай усё тых жа прававых нормаў. Адміністрацыйнае пакаранне, як бачна, не дзейнічае.

— А што рабіць асабіста мне, калі я сутыкаюся з агрэсарам, абразай? Як зберагчы нервовую сістэму?

— На гнэў трэба адраэгаваць адразу. Як — ваша справа. Не крычаць у адказ, а папрасіцца, напрыклад, пакуль гнэў не адступіць. Фізічная нагрукка зніжае узровень агрэсіі. У гэты час вы працоўваюцца гармонамі, адказныя за адмоўныя эмоцыі. Трываць праз некалькі хвілін, гэта будзе розна. Менавіта там нельга і дзясці караць «заднім чыслам».

— Каранне павінна быць тым жа і даволі адчувальным. Не фізічным, вядома ж, а на ўзроўні пазбаўлення чагосьці. Па прычыну: ты робіш так і атрымліваеш адмоўныя

Фота Ірыны БАЙКОВА.

наступствы. У процілеглым выпадку усё будзе паўтарацца. Важна яшчэ заахоўваць пра помсту. Наогул уседламанне эмоцый пазбаўляе члсчэнага дыскамфорту, фізічнага болю. А яшчэ узровень агрэсіі і нервовасць зніжае паўнацэннае асабістае жыццё — сьбыры, работа, хобі і г.д. Чым больш магчыма масціў пераключэння, тым лепш. Хоць раскідацца інтарэсамі таксама нядроба. Павінна быць нейкая прастора, у механі якой чалавек адчувае зьне кампетэнцыі.

Пачуцці кампетэнцыйнае павышшае самаацэнку, а высокая самаацэнка — спосаб абароны ад стрэсавай сітуацыі.

— Патлумачце яшчэ, калі ласка, што такое халатропнае дыханне?

— Халатропную тэрапію прапанаваў чэшскі псіхіятр Станіслаў Гроф. Сэнс яе заключаецца ў разуменні крыніцы праблем. Выкарыстоўваецца інтэнсіўнае дыханне і эмацыянальнае разгаванне. Розніца, як правіла, у групе. Займаюцца гэтым урачы-псіхатэрапеўты, якія маюць адпаведную адукацыю і прайшлі спецыяльныя трэнінгі.

«Прамуно лінію» правялі Святлана БАРЫСЕНКА і Волга ШАУКО.

Сітуацыя

У адпаведнасці з Указам Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь ад 28 чэрвеня 2007 года № 302 індывідуальныя прадпрыемствы павінны прайсці дзяржрэгістрацыю для стварэння ўнітарнага прадпрыемства. І вось да канца ўстаўноўнага тэрміну падачы дакументаў (10 лістапада 2007 года) застаецца меней месяца, а прадпрыемствы нібы ў глыбокім падполлі.

У Баранавічах 1600 індывідуальных прадпрыемстваў трымаюць у штаце наёмных работнікаў і менавіта з гэтай прычыны абавязаны прайсці перарэгістрацыю, а на сёння толькі 5 чалавек падалі дакументы. Па Брэстчыне — 12 тысяч ІП і ўсяго 52 прадпрыемствы стварылі ўнітарныя прадпрыемствы і яшчэ 250 падалі заявы, а астатнія чакаюць.

— Гарычканкам правяў сустрэчу, каб прасяньці сітуацыю, — кажа начальнік упраўлення эканамікі і рынковых адносінаў Баранавіцкага гарычканкама Раіса Уласовіч, — але прадпрыемствы яшчэ свабоднае. «Мы не хвалюемся, то чаго вам турбавацца», — гавораць. Напэўна, спадзіваюцца, што тэрмін перарэгістрацыі будзе прадоўжаны. Ды ўвогуле ў многіх ёсць надзея правесці ў прадпрыемствы сваіх работнікаў ці падключыць да работ саважкою і тады праблема, на іх думку, сама сабой адладзе.

Дык чаму прадпрыемствы не спяшаюцца выступіць у статусе юрыдычнай асобы? А найперш таму, што ўнікае шмат дадатковых праблем, якіх не ведае індывідуальныя прадпрыемствы. Напрыклад, калі тавар будзе завозіцца ў краіну прыватнай фірмай, то неабходна будзе ўсё заакупленне аформіць праз мытніцу і зплаціць падаткі. А прадпрыемствы ніяк звязе тавар з той жа Расіі і нікога яго не чапае.

Восці бухгалтарскі ўлік на ўнітарным прадпрыемстве намнога

ЗАЦІШША?

складаней, тут без бухгалтара не абыйсціся. І так ва ўсім, нават штраф для прадпрыемства і разы меншыя, чым для фірмы.

Ды прайсці дзяржрэгістрацыю няпроста — патрэбна сабраць цэлы стос розных дакументаў.

У Брэсце адбылася сустрэча прадпрыемствы аб'яўчканкама з прадпрыемствамі, якіх і прапісалі іх вызначэння. А пакуль сітуацыя не акрэслена, бо з 12 тысяч прадпрыемстваў, якія маюць наёмных работнікаў, толькі тысячы быццам бы стунуць юрыдычнымі асобамі. А вось 7 тысяч збіраюцца звольніць наёмных работнікаў і тым самым не мяняць свай статус — зататія чакаюць.

— Гарычканкам правяў сустрэчу, каб прасяньці сітуацыю, — кажа начальнік упраўлення эканамікі і рынковых адносінаў Баранавіцкага гарычканкама Раіса Уласовіч, — але прадпрыемствы яшчэ свабоднае. «Мы не хвалюемся, то чаго вам турбавацца», — гавораць. Напэўна, спадзіваюцца, што тэрмін перарэгістрацыі будзе прадоўжаны. Ды ўвогуле ў многіх ёсць надзея правесці ў прадпрыемствы сваіх работнікаў ці падключыць да работ саважкою і тады праблема, на іх думку, сама сабой адладзе.

МЫ ПРывЕЗЛІ ЁСМЕШКІ

Старшы дзяржаўтаінспектар Кобрынскага РАУС Сяргей БЫЧОЎСКІ з вярчакі ЯРОШЫК.

(Працяг. Пачатак на 1-й стар.)

Пакулі адбылася першая фатасесія ўдзельнікаў аўтапрабегу яшчэ сцен Брэскай крэпасці, свшчэннаслужыцель Свята-Мікольскай царквы айцец Ігар Зацшук адслужыў чын благаславення ў дарогу. І як паказалі далейшыя падзеі, Божая апека ўбегала нас ад непрыемнасцяў, якія маглі стаць даволі сур'ёзнымі.

II. «Газік» губляе снапленне.
«Опель» бярэ яго на буксір. Але забывае вадзіцеля.

Ігар Стукалаў усю папярэднюю ноч не спаў — хваляваўся. З-за свайго хвалявання ён ператапіў печ у доме, які зараз чытаецца, меў шанец не адбыцца. Напуўна, вяртавала нас толькі тое, што хоча было ідэюўтай: а палове шостай Ігар падняў усё, што збіраўся прычыніцца да аўтапрабегу. Калі сур'ёзна, то вышэйсказанае — прадмова да таго, што адбылося з нам на ўездзе ў Кобрын. Не трэба разумець, у яким прыўзнятым стане знаходзіліся кабодзькі рэтраўтамабіля, калі на выездзе з Брэста ў «газік» прарала снапленне. Падмуўдзілі і зірнуўшы на гадзіннік, мужчыны вырашылі не кідаць сябра на дарозе і даручылі «Опель» ўзяць грузаўні дзіцёмні падарункамі «дхы» на буксір. На ўездзе ў Кобрын да калоны далучыліся аўтамабілі суправаджэння ДАІ і чорны «ВМВ» 1939 года. Апошнюю трэба было заправіцца. Усё гэта заняло час, а так як надвор'е было халоднае і дзеці нас ужо чакалі, нам трэба было спяшацца. Ігар Стукалаў пасля чаровага незапаланаванага прыпынку ўскоўчыў у «Опель» і краўнуў з месца. Спачатку ён убачыў, што машына ДАІ ў галаве калоны ўключыла «варыўчык», потым зразумець, што яна спыняецца, а потым мы пачулі металічны гук. Асабіста я вырашыла, што «Опель» не вытрымаў нагару і па-

чаў развальвацца на часткі. Я зірнула і гатовая была ўбачыць замест багачкіна дарогу, але ўсё было на месцы акрамя «газіка». У заднім акенцы быў бачны жоўты «Маскві» які ехаў чацвёртым, і куды падзеўся прыязаны да нас уседарожнік, цяжка было зразумець.

Аказалася, што Сяргей, вадзіцель «газіка», выйшаў з машыны і адышоў да бліжэйшых дрэў. Ягоня пасажырка Таццяна таксама выйшла і стала фатаграфавальца. У гэты час Ігар паехаў. Астанне было справай анёла-ахоўніка нашага аўтапрабегу, якога нам вымаляў айцец Ігар. На наша шчасце, «газік» скіраваў на пустаўно сустрэчную паласу, пайшоў на абгон «Опель» і спыніўся, нацягнуўшы трос (адсюль быў металічны гук). Машына суправаджэння была толькі на гэтым участку дарогі, і трэба сказаць, яна аказалася ў патрэбным месцы ў патрэбны час. Бо хто ведае, калі б не дзеянні старшага дзяржаўтаінспектара Кобрынскага РАУС Сяргея Бычоваўскага, як бы мы і калі спыніліся? Усё скончылася добра. Такім чынам мы шчасліва дабраліся да дзіцячага дома і прывезлі малым падарункі. Шкада, што людзі, якія іх перадалі, не бачылі, колькі было радысці і ўдзячнасці ў вачах малых. Спачатку, вядома ж, машыны, злучылі прыйшлі ў захапленне, калі да іх прама ў двор заехалі такія прыгожыя аўтамабілі. А калі з іх вышлі мужчыны, то дзеці не разгубіліся і з крыкамі «Тата!» кінутыя насустрач.

Акрамя імённых падарункаў у нас было 90 ненадземных шарыкаў. Па праўдзе, мы і не разлічвалі за паўтары гадзіны іх надземцы, узялі на ўсякі выпадак, думалі, можа надземкам некалькі. Дзе там Падкрык «тата» удзельнікі аўтапрабегу надземку і раздалі ўсе шарыкі хвілін за дзесяць. Уручыўшы кожнаму ў рукі падарункі, атрымаўшы ў адказ ружу, зроблена дзецямі паню з сухіх кветак і «Дзякуй!», мы на хвілінку зайшлі ў групу да старэйшых. Аленачка Самасюк якраз у гэты дзень споўнілася 7 гадоў, яна разломвала шакаладнае яйка і ў захапленні крычала: «Як здорава! Як здорава!» Прыязныя, што такой шчырай, нястрыманай радысці я ў нас бачыла ніколі. І, напярэды, ніколі не забуду гэты вонькі чысты галасок. Сустрэча ў дзіцячым доме надала нам такі моцны і добры зарад, што больш ніякіх непрыемнасцяў, ні вялікіх, ні дробных, у нас проста не маглі быць. Але наперадзе была большая частка шляху.

Вольга МЯДЗВЕДЗЕВА.
(Заканчэнне будзе.)

3 НОВАГА ГОДА — РАНЕЙШЫЯ ПРАВІЛЫ

З часу правядзення апошняй «пенсійнай» «прамой лініі» прайшоў амаль год. Пытанні ў людзей час з'явілася па-спраўдзінаму шмат. І сведчаннем таму — амаль паўсотні званюкі. Аднак нельга не заўважыць: у асноўным нагоды для іх былі не столькі «традыцыйныя» просьбы вярцець дакладнасць налічэння той ці іншай пенсіі, колькі магчымыя змяненні заканадаўства. У прыватнасці, чаго чакаць «дзятэрміноўшчыкам», як будзе ўлічвацца індывідуальны каэфіцыент, ці ўплываюць на яго аднаразовыя заробкі, нарэшце, ці праўда, што з новага года плануецца ўвесці дадатковыя абмежаванні на выплаты працуючым пенсіянерам? Такім чынам, усё гэта і іншае стала тэмай гутаркі нашых чытачоў з начальнікам галоўнага ўпраўлення пенсійнага забеспячэння і сацыяльнага страхавання Міністэрства працы і сацыяльнай абароны Валяцінай Вікенцьеўнай КАРАЛЕВАЙ.

— **Наколькі вядома, зараз мучыны-трактарысты, якія працуюць у сельгаспрадпрыемствах, могуць выходзіць на пенсію ў 55 гадоў. Ці захаваецца такая ж магчымасць і ў 2008 годзе?**

Таясія Віктараўна Сакалова, г. Мінск
— Дазволенне адказаць коротка — у 2008 годзе такое права захаваецца.

— **Ці праўда, што з новага года спыніцца выплата пенсій працуючым пенсіянерам?**

Ларыса Васільеўна Іванова, г. Горкі

— Не, не праўда. Спывіць вылату пенсій працуючым пенсіянерам па ўзросце ніхто не плануе.

— **Ці ўваходзяць чыя дзятэрміноўшчыкі ў педагогічны стаж для выхаву на пенсію за выслугу гадоў? І другое пытанне. Ці захаваюцца ў нас з новага года пенсіі за выслугу гадоў увогуле?**

Галіна Андрэеўна Шакіна, г. Барысаў
— У стаж работы, што дае права на пенсію за выслугу гадоў, на самай справе ўключаецца перыяд знаходжання ў водпуску па доглядзе дзіцяці да дасягнення ім узросту паўтара года. Але пры ўмовах, што водпуск па доглядзе дзіцяці быў да 2000 года і гэтым водпуску па перадрэчнай рабоце, якая, уласна кажучы, і дае права на пенсію за

Галіна Міхайлаўна, г. Слуцк

атрымаваць такую пенсію і надалей?

— **Галіна Міхайлаўна, г. Слуцк** — Законапраект «Аб професійным пенсійным страхаванні» прадугледжае, што выплата дзятэрміновых (ці, больш дакладна, професійных) пенсій будзе рабіцца не за кошт агульных сродкаў, а за кошт дадатковых адлічэнняў «шкодных» прадпрыемстваў ці арганізацый.

Пры гэтым калі законапраект будзе прыняты менавіта ў той рэдакцыі, якую прапаноўвае зараз Палата прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу, цяперашнія пенсіянеры, што працуюць у шкодных умовах, па-ранейшаму будуць мець права на атрыманне разам з зарплатай дзятэрміновай пенсіі.

— **Даведзіце, што на цяперашняй сесіі Палата прадстаўнікоў будзе разглядаць змяненні ў Законе «Аб пенсійным забеспячэнні». Таму цікава даведацца: што тут маецца на ўвазе?**

Міхал Іванавіч, г. Мінск
— Уласна кажучы, прапануецца толькі адно змяненне і дзятчыцца яго парадку вылічэння сацыяльнага вылату. Варта заўважыць, што такія вылаты пераразліваюцца што-квартальна і «прывязаныя» да змя-

нення бюджэту прахтыковага мінімуму. Аднак летась тут узнікла неардынарная сітуацыя. Справа ў тым, што БПМ у цэнах верасня аказваўся меншым, чым БПМ у цэнах чэрвеня, што па логіцы павінна было прывесці да невялікага зніжэння пеме-раў сацыяльных вылату, і ў тым ліку — вылату пенсіянерам—«мінімальшчыкам». Таму, каб гэтак не адбылося, з'явіўся ўказ № 726, які вызначыў, што мінімальныя пенсіі пераразліваюцца зыходзячы з большай велічыні бюджэту прахтыковага мінімуму за два апошнія кварталы. І зараз менавіта гэту норму ўказ мяркуюцца замацаваць у Законе «Аб пенсійным забеспячэнні».

— **1 жніўня медыка-рэабілітацыйнай экспертнай камісіяй ямайму мужу была вызначана І група інваліднасці. Пры гэтым пасведчэнне інваліда ён атрымаў на рукі, а заключэнне ад неабходнасці догляду МРЭК накіравала ў службу сацыяльнай абароны самастойна. А пытанне ў мяне наступнае: з якога часу павінна была быць прызначана надбавка на догляд і адбыцца пераход на пенсію па інваліднасці з улікам таго, што заява была напісана 22 жніўня з просьбай прадаставіць гэтыя вылаты з 1 жніўня?**

Тамара Сцяпанавна Шырокая, г. Барысаў
— Пры прызначэнні пенсіянеру І групы інваліднасці ён спраўду атрымавае права на надбавку на догляд. Прычым калі чалавек атрымавае пенсію па ўзросце і становіцца інвалідам І групы, то, згодна з артыкулам 81 Закона «Аб пенсійным забеспячэнні», пераразлікі робицца з 1 чысла месяца, што наступае па месцамі атрымання групы. Калі ж гаворка ідзе аб пераходзе з аднаго віду пенсіі на іншы (напрыклад, з пенсіі па ўзросце на пенсію па інваліднасці), то, згодна з артыкулам 80 закона, ён адбываецца з дня падчыны заявы ў ўсіх неабходных документаў.

Гора-футбол

Раз у год і палка страляе

У Гомелі нацыянальная футбольная зборная Беларусі села на міль, хоць перад адборачным матчам з Люксембургам галоўны трэнер Бернд Штанге не сумняваўся ў перамозе, бо прадстаўнікі карлікавай дзяржавы займаюць апошняе месца ў групе «С», дзе ўступілі ва ўсіх дзевяці гульнях. Аднак, як кажуць, раз у год і палка страляе. Дакладней — раз у 12 гадоў, бо люксембуржцы не выйгравалі ажні з 1995-га. Перамога ж над беларусамі стала трэцяй у гісторыі іх выступлення. Калі лік на табло быў мінімальны (1:0 на карысць гасцям), то лікванне аўтайдараў — максімальнае. Чаго не скажам аб нямецкім спецыялісце, якому пакуль не ўдаецца праводзіць рэформы.

— Гэты вынік не ўпісваецца ў наш шлях, — заявіў пасля прайгрышу Бернд Штанге. — Мы не чакалі паражэння. Мы ў шоку. Нам няма паражэння. Я не магу назваць вінаватым кагосьці з футболістаў. Гэта быў цэлы ланцук памылак. Магчыма, гэта была мая памылка, што я набраў шмат моладзі.

Немец заўважыў, што вяртаецца ў зборную ветэранаў Штанжа, Гуэрнжу, Кульчына не збіраецца, бо трэба будаваць зборную на перспектыву — наступны адборачны цыкл. Што ж дзятчыцца Еўра-2008, то становіцца ў групе «С» такое: Румынія — 23, Галандыя — 20, Балгарыя — 18, Славенія — 11, Албанія — 10, БЕЛАРУСЬ — 7, Люксембург — 3. Вынікі ў іншых гульнях тура: Румынія — Галандыя — 1:0, Славенія — Албанія — 0:0. 17 кастрычніка наша каманда правядзе таварыскі павядынак у гасцяў у Ізраілі.

Дарчы, украінцы страцілі шанец выйсці ў фінальнай частцы кантынентальнага першынства. Група «А»: Арменія — Сербія — 0:0, Азербайджан — Партугалія — 0:2, Польшча — Казахстан — 3:1, Бельгія — Фінляндыя — 0:0; група «В»: Шатландыя — Украіна — 3:1, Фарэрскія астравы — Францыя — 0:6, Італія — Грузія — 2:0; група «С»: Венгрыя — Мальта — 2:0, Малдова — Турцыя — 1:1, Грэцыя — Боснія і Герцагавіна — 3:2; група «D»: Славакія — Сан-Марына — 7:0, Кіпр — Уэльс — 3:1, Ірландыя — Германія — 0:0; група «E»: Англія — Эстонія — 3:0, Харватыя — Ізраіль — 1:0; група «F»: Ісландыя — Латвія — 2:4, Ліхтэнштэйн — Швецыя — 0:3, Данія — Іспанія — 1:3.

Ірына ПРЫМАК.

Погляд

Паміж «Северо-Западным краем» і «Усходнімі крэсамі»

У нядзелю амаль незаўважна не толькі для ўсёй Беларусі, але нават для большасці мінчан, у сталіцы прайшоў «Еўрапейскі марш». Мерапрыемства, закліканае прадэманстраваць імкненне да еўрапейскай інтэграцыі атрымаўся бледным і невыразным. Прычым зусім не таму, што сама ідэя кансалідацыі Еўропы дрэнная. Не. Беларусь — еўрапейская дзяржава, як бы гэта некаму не назаліла. Адзін толькі гэты географічны і культурны факт вымушае нас будаваць добрасуседскія адносіны і з краінамі Еўрасоюза, што мы шчыра імкнёмся рабіць. Але воўс рыху насустрач уадецца дачкачына не зусёдзі. Адчунаўшы афіцыйнай еўрапейскай супольнасці і не зусім высакародныя мэты, якія ставіла перад сабой апазіцыя, калі заклікала народ на вуліцы пад блакітны сцяг, і сталі асноўнай прычынай правалу гэтага мерапрыемства.

Беларусы ўвогуле не такія «цёмныя», як нехта прывык лічыць, і даволі дружалюбныя людзі: сваю выгаду ад бізнісавага ці льготнага візавага рэжыму з дзяржавамі — членамі ЕС, ад выхаву на еўрапейскі рынак і ўзаемавыгаднага гандлю, ад міжкантынентальных інвестыцыйных праектаў і г.д. разумеюць не горшы за тых жа немцаў ці французаў. Аднак колькі ж можна ламацца ў зачыненых ды шчы «падпёртыя» надуманымі і мала прымальнымі «12 умовамі» Бруселья дзверы?

Воўс на гэты не варты дамакратычнай Еўропы факт і ўказваць бы айчынным еўраптымістам падчас «Еўрапейскага маршу»...

РАЗМ — 610 ГАДОЎ

Зварыўшыся сваячэнны для ўсіх мусульман месяц Рамадан

Рамадан названы так у гонар дзевятага месяца мусульманскага календара. Гэты месяц вельмі шануецца мусульманамі, у гэты час ад кожнага паварэнага патрабуецца жорсткае выкананне строгага поста: прымаць ежу і ваду можна толькі адраўніць ад чорнай» — г. зн. толькі пасля захаду сонца. Курчыць хля, аддавацца забавам, выконваць абавязкі мужа і жонкі і прымаць спіртныя напоі нельга зусім.

Менавіта ў месяц Рамадан прароку Мухаммаду анёл Джэбраіль (вядомы хрысціянцам як архангел Гаўрыіл) перадаў сваё божае адкрыццё. Адбылася гэта вількая падзея ў той час, калі прарок Мухаммад адасобіўся для малітвы ў пячоры Хіра, што недалёка ад Мекі. Атрыманым ім у гэты дзень адкрыццё сталі асновы для Карана — свячэнна-ісламскіх кнігі іслама. Пост («эраза») ў месяц Рамадан з'яўляецца абавязковым для кожнага мусульманіна, што дазваляе яго ўмацавацца ў сваёй веры і самадyscyпліне, дакладна выконваючы наказы Алаха.

Закончыўшы пост у гэтым годзе 12 кастрычніка святвам Рамазан-Байран, якое ўшаноўваецца кожным мусульманам (па-арабску яго называюцца І даль-Фітр. Свята чынаецца з захадам сонца ў апошні дзень Рамадана і працягваецца 1-га і 2-га чысла наступнага месяца (мусульмане называюць яго «шаваль»).

У Беларусі іслам (нароўні з рознымі канфесійамі хрысціянства і іудаізмам) — адна з асноўных і традыцыйных рэлігій. Ужо 610 гадоў татары жывуць на землях Беларусі побач з нацыянальнасцямі, якія прынята называць традыцыйнымі.

Яшчэ 10 гадоў таму ў Беларусі існавала толькі адна дзятэчная мячэць у гарадскім пасёлку Іўе. Аднак сёння ўжо адбудаваны і дзятэчнае мячэць ў большасці рэгіёнаў краіны з кампактным пражываннем татарскага і мусульманскага насельніцтва (варта адзначыць, што шмат мусульман нетатарскай нацыянальнасці пераехалі ў краіну ўжо ў найноўшы гістарычны час). Мячэці дзятэчнае ў Маладзечне, Клецку, Відазах, Навагрудку, Слоніме, а таксама ў Смільавічах.

Цяпер мячэць будуча (дакладней, аднаўляецца на месцы разбуранай у 30-х гадах) і ў Мінску. Аднак гэтак будаўніцтва варта хутчэй

Муфці беларускага мусульманскага аб'яднання Абе-Бекір ШАБАНОВІЧ.

назваць класічным даўгабудам.

Рыхтуючы гэты матэрыял, мы наведвалі буйнейшы татарскі анклаў Беларусі, — у горадзе Іўі, у гэтым жа горадзе знаходзіцца і найстарэйшая ў Беларусі дзятэчная мячэць у краіне, пабудаваная ў 1882 годзе.

Прыкладна кожны дзятэчы жыхар гэтага невялікага, быццам і цацкаванага гарадка, — татарын і мусульманін. Нас вельмі шчыльна сустралі Мустафа Радзевіч — старшыня татарскай абшчыны г. Іўе і муфці абшчыны Ісмаіл Шабановіч.

Татары ў Іўі пражываюць вельмі кампактна і займаюць адзін квартал прыватнага сектара. Кідаюцца ў вочы вельмі акуртныя, быццам да нашага прыезду свежакафарбаваныя дамы, роўныя платы і вычышчаныя да стэрільнасці газоны і кветнікі каля дамоў. Апроч таго, як асаблівае мисцтвава каларыт — вялікія цяпцы ці не для кожнага дома. Справа ў тым,

Аляксандр АЧАРЭТНІ.
Алена АЧАРЭТНЯЯ (фота).

Мячэць у г. Іўі — найстарэйшая сярод дзятэчных мячэццяў Рэспублікі Беларусь.

Мячэць у г. Іўі

лі ты «зўрапеець» — выходзь на вуліцу і сунься за намі ў «Зўролу». А калі ты не з намі, то ты (прабачце) «раб». Ну ці «недаразвіты».

Ну што тут кажаць: «тонка», «інтэлігентна», «дамакратычна»... Па-зўрапеецку».

Натуральна, вынік адвадненых ішчараўцава на чале з людзьмі, якія так «ваважваюць» свой народ, выйшла каля тысячы чалавек. Ды і іх паводзіны нельга назваць вартымі прасветленай Еўропы. Мелі месца і правакатыі сутычак з працаважнікамі, і звычайнае хуліганства. Шчыра кажучы, сумняваюся, што так жы еўрапеецкія чыноўнікі, што так уважліва сачылі за гэтымі беларускімі ўладамі на ўсё гэта, хацелі б бачыць на сваёй еўрапеецкіх вуліцах гэтых маладзёўчак, якія перакрываюць рух на агульных праспекце сталіцы і вядуць машыны ДАІ...

А воўс што спраўду паводзіць сябе па-еўрапеецку, дык гэта сталіца і мячэць. Нагледзячы на ўсе намаганні асобных «зўрапеецаў» і «асцыя ахвярамі рэжыму», вартавыя прапаганды ўстрымаліся ад выкарыстання сілы і затрымання асабліва буйных. Хоць права і нагоду для гэтага, безумоўна, мелі.

Уладзімір АЛЯКСАНДРАЎ.

«Ёсць чаму павучыцца ў Беларусі»

На мінулым тыдні ў нашай краіне з традыцыйным ужом прэс-турам пабывалі расійскія журналісты. Каля сямідзесяці работнікаў газет, радыё і тэлебачання прадстаўлялі сорок рэгіёнаў Расійскай Федэрацыі. Перад тым як прыняць ўдзел у прэс-канферэнцыі з кіраўніком беларускай дзяржавы, журналісты на працягу чатырох дзён наведвалі ААТ «Белшыня», пабывалі на піварнавай казні «Сябар», вывучалі вопыт рэаізацыі СЗАТ «Шклозавад Яўлізава», завіталі на ЗАТ «Аграліні», ЗАТ «Белатмі». Частка з гэтых прадпрыемстваў цалкам дзяржаўная, астатнія ўтвораны пры дапамозе замежных інвестыцый, з сумесным капіталам.

Таяцяна МАРОЗВА, аглядальнік газеты «Правада»:

— Я убачыла, што вы ствараеце харчовую прадукцыю, якая мае вельмі высокую якасць, і не ўтрымлівае ніякіх дабавак. Людзі ў Беларусі гасцінныя. Перажэналася яшчэ раз, што мы звязаныя адзін з адным. Калі прадстаўнік сваёй газеты хацеў казаць, што вы перанялі і працягваеце развіваць усё тое лепшае, што было ў савецкім мінулым. Адначасова грамадства Беларусі адпавядае разнастайнасцю новага стагоддзя, у краіне ёсць прыватная ўласнасць і замежны капітал. Важна, што бездакорна выконваецца заканадаўства краіны. Напрыклад, шклозавад у Магілёўскай вобласці, дзе мы пабывалі, працуе як сумеснае прадпрыемства. І пры гэтым работчы мае права на 24-дзёны водпуск пры працоўнай змене ў восем гадзін. У Расіі на прыватных прадпрыемствах практычна не прадстаўляецца водпуск больш чым

на два тыдні, пры тым, што працуючы людзі па 10—12 гадзін.

Аксана АШУЎСКАЯ, газета «Ізвестія Калінінграда»:

— Калі намі дзятэма краінамі працягваліся газэтыя перамовы, у Калінінградзе актывіна пачалі распусціцца ў агульняе. Пасля таго як некаторыя расійскія палітолагі пачалі пужаць, што Беларусь перакрэе газэтую трубу, якая ідзе праз Калінінград, людзі набывалі запалкі і соль, мясцовыя ўлады рыхтавалі ўзвышны прадукты паромтам. Таму я задала пытанне Прэзідэнту Беларусі, каб супакоіць нашых людзей, і каб адмысці гэтыя негатыўныя чуткі. У прынцыпе, я разумею, што Беларусь зробіць для калінінградцаў усё, што ад яе залежыць, але хацелася яшчэ раз пачуць гэта з вуснаў кі-

раўніка вашай дзяржавы.

Віктар МІКАЛАЕЎ, рэдактар адрдэла эканаміі газеты «Санкт-Пецярбургскія ведомосты»:

— Я з'яўляюся патрыёттам сваёй краіны, але вымушаны прызнаць, што ў вас усё выглядае вельмі дасканалы і лепш, калі прадпрыемствы перадаюцца дзяржаве, каб яны працавалі і развіваліся далей. Беларуская ж схема праце больш эфектыўна. У маёй краіне ў некаторых складася ўражэнне, што ваша краіна — гэта тая ж самая Расія, толькі трыццаць ці дзятэцца гадоў таму. На самай справе, і я аб гэтым ведаў яшчэ раней, вы развіваецеся па іных законах, эканоміка крочыць не па тым шляху, чым Расія зараз. У чымсьці гэта працяг савецкіх традыцый, але гэта свой, вельмі цікавы вопыт. І скажаць па праўдзе, нам ёсць чаму павучыцца ў Беларусі.

Анатоль БАЗАРХАНДАЕЎ, галоўны рэдактар газеты «Правада Буртыні»:

— Я тут упершыню. Вельмі спадабалася. Адрэзж ж кідаецца ў вочы, што ў вас вельмі чыста, добрыя дарогі. Уразіла праграма адраджэння і развіцця вёскі. Я думаю, што яна мае вялікае перавагі. Што галоўнае ў Беларусі трэба? Уласны дом, добрая праца і каб жонка была арганізаваць волны чыст. Гэтыя задчыні эфектыўна вырашаюцца ў аграгарадках.

Дзмітрый АЛЬФЕР.

16 кастрычніка — дзень шэфі

ЛЮБІЦЕ СВАЙГО НАЧАЛЬНІКА. І ЁН АДКАЖА ВАМ ТЫМ ЖА

Сёння дарочы будзе ўспомніць словы Карнея Чукоеўскага аб тым, што ва ўсіх умывальніках ёсць начальнік, а ў мачалаку — камандзір. Але калі без жарстаў, то ў спраўдзеным шэфі (босаў, патронаў) заўсёды ёсць адна агульная рыса: яны дабываюцца поспеху менавіта таму, што з'яўляюцца спраўдзенымі лідарамі...

Напуўна, гэтыя думкі навялі ў далёкім 1958-м нейкую амерыканку Патрыцыю Хароскі на думку аб тым, што няблага было б увесці ў практыку ўручэнне падарункаў першай асобе фірмы. Яна прапанавала новае свята — Дзень шэфі. Дата свята была выбрана не выпадкова: 16 кастрычніка — гэта дзень нараджэння бацькі Патрыцыі, які да таго ж быў і кіраўніком фірмы, у якой яна працавала сакратаркай. Як бачым, свайго бацьку Патрыцыя лічыла ўзорным босам, вартым таго, каб дзень яго нараджэння стаў міжнародным святам!

Так і адбылося! У 1962 годзе гэтак свята было афіцыйна зацверджана губернарнам штата Ілінойс, а традыцыю падхалілі ў многіх іншых краінах — Англіі, Аўстраліі, Канадзе, Паўднёвай Афрыцы, у Еўропе. Нарэшце падарунк

ФАРМАТНЁМ Рэквіем па шчасцю

З 18 па 21 кастрычніка ў Мінску зноў пройдзе эксклюзіўны паказ фільмаў праекта «КІНАФАРМАТ 4x4».

Дзяўчына Насця з правінцы здольная чыць музыку, якая гучыць у цішыні. Яна едзе ў Маскву, каб стаць кампазітарам, але там сутыкаецца з рэальнасцю, якая гучыць зусім інакш.

Фільм прымаў удзел у праграме ігравага кіно «Асення прэм'ера» 15-га МКФ «Анжэ ў Еўропу».

У гадоўных ролях занятыя Ліна Сяргеева, Дзмітрый Мар'янаў, Ія Савіна, Віктар Ракаў, Сяргей Юшкевіч.

У праграму «Кінафармата» ўключана меладрама «Сакс і філасофія», створаная сумесна кінематграфістамі Францыі, Ірана і Таджыкістана.

У фільме дэманструюцца сцэнарыю ацэнкавіў вядомы іранскі рэжысёр Мохсен Махмальбаф.

...У дзень свайго саракагоддзя харограф Джон вырашае звесці чатырох сваіх палюбюўніц, прызначыўшы ім спатканне ў адзін і той жа час у сваім танц-клубе.

У фільме дэманструюцца сцэнарыю ацэнкавіў вядомы іранскі рэжысёр Мохсен Махмальбаф.

Гісторыя карціны грунтуецца на рэальных падзеях, што адбыліся ў 1976 годзе. Газеты тады пісалі аб трагічнай смерці студэнткі нямецкай каталіцкай школы Анелізы Міхель, якая пасля шматлікіх спроб мясцовых святароў выгнаць з яе д'ябла загінула па прычыне нервовага знясілення.

Новую ваенную крмінальную кінатраму «Фальшываанетчыкі», сумеснай вытворчасці Германіі і Аўстрыі, паставіў па сваім сцэнарыю рэжысёр Штэфан Рузавічкі.

Берлін, 1936 год. Караля фальшываанетчыкаў Саламона затрымаваюць з доказамі віны і дастаўляюць у канцлагер. Мінае восем гадоў. Трэці Рэйх асуджае Саламона прапаноўваюча здзелку: у абмен на гарантыю жыцця і прымальныя ўмовы ўтрымання ён павінен прапавядаць на фальшыўку Германію.

Галоўныя ролі выконваюць Карл Марковіч, Аўгуст Дэль, Дэвід Стрызаў, Андрэас Шмідт і інш. Фільм браў удзел у 57-м МКФ у Берліне. Раман КОСЦІН.

САПРАЎДАЙН культурнай падзей абяцае стаць выстава твораў вядомага беларускага мастака Міколы Селешчука, адкрыццё якой адбылося днямі ў Нацыянальным мастацкім музеі.

Так, пры жыцці Міколы Селешчука не выйшла ніводнага альбому ці каталога яго карцін, да яго заўчаснай і трагічнай смерці не было праведзена ніводнай персанальнай выставы. Таму «Зорка Мікала Селешчука», прымаркаваная да 60-годдзя з дня нараджэння мастака — гэта не толькі даніна памяці выдатнага творцы, але і абавязак перад беларускімі аматарамі выяўленчага мастацтва, якія дагэтуль знаёмліліся з Селешчуком урыўкамі.

Для некаторых палатонаў, як «Матылькі тут не жывуць», «Гладка для Аніоты», «Люблю цябе страўсцак», стаў бы і стаў гадзінамі — настолькі яны на-

сычаныя дзёй, колерам, эмоцыямі, што нязвыкламу воку ўсё за раз і не ахапіць, не заўважыць. Паводле слоў старэйшых секцыі мастацтвазнаўства і крытыкі Бе-

ларускага саюза мастакоў Наталлі Шаранговіч, твораў Міколы Селешчука ўласцівы найкае парадкаснае спалучэнне прастаты і складанасці, сумішчэнне дасканаласці і наіўнасці, урбанізму і народнасці.

Пачаўшы як графік, Мікола Селешчук назаўсёды захаваў, колеру, пошук новага ў кампазіцыі. Вызначаць пільны, у якой ён працаваў, не бярэцца нават настаўнік Міколы, народны мастак Беларусі Васіль Шаранговіч: ён упэўнены, што твораў яго вучня — гэта не рэалізм, не сюррэалізм, не штосці іншае, а адметная, уласная «селешчукова пільна».

Але яркі свет ягоных вобразаў, асацыятыўных адчуванняў адначасова і вабіць, і паляжае — вельмі самотна пачуваецца творца ў ім жа сканструяванай рэальнасці. Так можна дабрысці да бязлюднай (бесчалавечнай?) вуліцы, сярэд якой ляжыць мармуровая статуя з прымацаваным да яе цэпцікам, адбітою галавой і нагой («Пачуццё адзіноцты»). Між іншым, улюбёны вобраз Селешчука — дарога — значыць не толькі шлях у будучыню, бясконцы рух, але і месца, дзе ні пад'есці, ні адпачыць.

«ДАРОГА ДАДОМУ» Міколы Селешчука

Ля некаторых палатонаў, як «Матылькі тут не жывуць», «Гладка для Аніоты», «Люблю цябе страўсцак», стаў бы і стаў гадзінамі — настолькі яны на-

сычаныя дзёй, колерам, эмоцыямі, што нязвыкламу воку ўсё за раз і не ахапіць, не заўважыць. Паводле слоў старэйшых секцыі мастацтвазнаўства і крытыкі Бе-

ларускага саюза мастакоў Наталлі Шаранговіч, твораў Міколы Селешчука ўласцівы найкае парадкаснае спалучэнне прастаты і складанасці, сумішчэнне дасканаласці і наіўнасці, урбанізму і народнасці.

Пачаўшы як графік, Мікола Селешчук назаўсёды захаваў, колеру, пошук новага ў кампазіцыі. Вызначаць пільны, у якой ён працаваў, не бярэцца нават настаўнік Міколы, народны мастак Беларусі Васіль Шаранговіч: ён упэўнены, што твораў яго вучня — гэта не рэалізм, не сюррэалізм, не штосці іншае, а адметная, уласная «селешчукова пільна».

Але яркі свет ягоных вобразаў, асацыятыўных адчуванняў адначасова і вабіць, і паляжае — вельмі самотна пачуваецца творца ў ім жа сканструяванай рэальнасці. Так можна дабрысці да бязлюднай (бесчалавечнай?) вуліцы, сярэд якой ляжыць мармуровая статуя з прымацаваным да яе цэпцікам, адбітою галавой і нагой («Пачуццё адзіноцты»). Між іншым, улюбёны вобраз Селешчука — дарога — значыць не толькі шлях у будучыню, бясконцы рух, але і месца, дзе ні пад'есці, ні адпачыць.

Але яркі свет ягоных вобразаў, асацыятыўных адчуванняў адначасова і вабіць, і паляжае — вельмі самотна пачуваецца творца ў ім жа сканструяванай рэальнасці. Так можна дабрысці да бязлюднай (бесчалавечнай?) вуліцы, сярэд якой ляжыць мармуровая статуя з прымацаваным да яе цэпцікам, адбітою галавой і нагой («Пачуццё адзіноцты»). Між іншым, улюбёны вобраз Селешчука — дарога — значыць не толькі шлях у будучыню, бясконцы рух, але і месца, дзе ні пад'есці, ні адпачыць.

Культасвета ДАВЕДКА Мікола Селешчук — лаўрэат Дзяржаўнай прэміі Беларусі (1992) (за серыю графічных лістоў «Святая», цыкл карцін «Мая Беларусь», ілюстрацыі да кнігі «Сымон-музыка» Якуба Коласа і «Сказкі беларускіх пісьматэлей»), уладальнік 18 дыпламаў і прэміяў беларускіх, усеагульных, міжнародных конкурсаў кнігі, залатога медалі і дыплама біенале кінематграфіі ў Браціславе (1989), вядомы ў Расіі, Літве, Эстоніі, Азербайджане, Венгрыі, Польшчы, Балгарыі, Чэхіі, Швайцарцы, Італіі, Канадзе, ЗША, Грэцыі, Іспаніі, Індыі, Бельгіі, Францыі, Шры-Ланка, Японіі, Фінляндыі, Германіі, Англіі, Партугаліі, дзе экспанаваліся яго творы.

Дарога ёсць і на карціне «Вяртанне на Радзіму. Шоп-тур», дзе казачная птушка ў святочных строях цягне на вазку цэлую гару з мястэчкам. Звычайны зімовы беларускі пейзаж дапаўняе уяўленне, што менавіта так, чароўнай птушкай з багатым багажом, прыходзіць да беларускіх прыхільнікаў прыгожга мастак Мікола Селешчук.

Выставу можна наведаць да 10 лістапада 2007 г. Маргарыта АПЛЯШКЕВІЧ.

Вельмі няпростая задача стаіць сёння перад беларускімі фармацэўтычнымі прадпрыемствамі. З аднаго боку, яны павінны прывесці сваю вытворчасць у адпаведнасць з міжнароднымі стандартамі GMP, а з другога — імаверна, з дэстабілізацыяй на рынку, скалаў 0,39 долара ЗША, а сярэдні кошт адной упакоўкі імпартных прэпаратыў — 1,59 долара.

Летась сярэдні кошт адной упакоўкі беларускіх прэпаратыў, што рэалізаваліся на айчынным фармацэўтычным рынку, склаў 0,39 долара ЗША, а сярэдні кошт адной упакоўкі імпартных прэпаратыў — 1,59 долара.

У асноўны ўпор у Беларусі сёння робіцца на імпартазамішчэнне і выпуск джэнэрыкаў, паколькі засваенне і вытворчасць аналагаў імпартных лекавых прэпаратыў дазваляе эканоміць дзяржаве велізарныя валютныя сродкі плюс забяспечвае лекавую бяспеку краіны.

Асноўны ўпор у Беларусі сёння робіцца на імпартазамішчэнне і выпуск джэнэрыкаў, паколькі засваенне і вытворчасць аналагаў імпартных лекавых прэпаратыў дазваляе эканоміць дзяржаве велізарныя валютныя сродкі плюс забяспечвае лекавую бяспеку краіны.

Доктар адкажа Ёсць пытанні? Тэлефануйце... На наступным тыдні дзяжурчыца на «Гарачай» тэлефоннай лініі (222 70 80) Міністэрства аховы здароўя будзе: 16 кастрычніка — намеснік галоўнага ўрача Рэспубліканскай клінічнай бальніцы медыцынскай рэабілітацыі «Аксакаўшчына» Святлана Аляксандраўна ДУБЕНЬ.

Сёння Сонца Месяц. Табліца з паказаннямі ўсходу, захаду і даўжыні дня для розных гарадоў: Мінск, Віцебск, Гродна, Могілёў, Гомель, Брэст.

...у суседзях. Табліца з прагназаванымі надвор'ямі для суседніх краін: Варшава, Масква, Вільнюс, Рыга, Кіеў, С-Пецярбург.

16 кастрычніка

1537 год — дата заснавання горада Шчучына (на той час — мястэчка ў складзе Лідскага павета Віленскага ваяводства). Належала Радзівілам, Друцкім-Ліўбавічам, Сціпінам.

1978 год — кардынал Караль Вайтыла выбраны папам Рымскім Янам Паўлам II. Гэта быў вельмі нечаканы выбар.

«Няхай мы маўчым, аднак напішы справы гавораць». Сенека Старэйшы (55 да н.э.—к. 40 н.э.).

ПАТЭНЦАГРА СУПРАЦЬ ВІЯГРЫ

Вельмі няпростая задача стаіць сёння перад беларускімі фармацэўтычнымі прадпрыемствамі. З аднаго боку, яны павінны прывесці сваю вытворчасць у адпаведнасць з міжнароднымі стандартамі GMP, а з другога — імаверна, з дэстабілізацыяй на рынку, скалаў 0,39 долара ЗША, а сярэдні кошт адной упакоўкі імпартных прэпаратыў — 1,59 долара.

Летась сярэдні кошт адной упакоўкі беларускіх прэпаратыў, што рэалізаваліся на айчынным фармацэўтычным рынку, склаў 0,39 долара ЗША, а сярэдні кошт адной упакоўкі імпартных прэпаратыў — 1,59 долара.

У асноўны ўпор у Беларусі сёння робіцца на імпартазамішчэнне і выпуск джэнэрыкаў, паколькі засваенне і вытворчасць аналагаў імпартных лекавых прэпаратыў дазваляе эканоміць дзяржаве велізарныя валютныя сродкі плюс забяспечвае лекавую бяспеку краіны.

Асноўны ўпор у Беларусі сёння робіцца на імпартазамішчэнне і выпуск джэнэрыкаў, паколькі засваенне і вытворчасць аналагаў імпартных лекавых прэпаратыў дазваляе эканоміць дзяржаве велізарныя валютныя сродкі плюс забяспечвае лекавую бяспеку краіны.

Зямля «ТАРМОЗІЦЬ» — ГЭТА НАРМАЛЬНА?

Назіраючы за рухам планеты і Месяца на працягу сутняў і сотнай гадоў, астраномы заўважылі, што хуткасць гэтых нябесных аб'ектаў з часам павялічваецца. Растлумачыць цікавую з'яву з пункту гледжання тэорыі гравітацыі не атрымалася.

Акрамя астранамічных доказаў замакружвання абарачэння Зямлі, якія мы ўгадалі вышэй, існуюць біялагічныя, геалагічныя, геофізічныя. Напрыклад, рытмы росту колькаў марскіх каралаў таксама напрума залежаць ад хуткасці абарачэння Зямлі вакол сваёй восі і яе руху па калісасонечнай арбіце.

Вывучэнне асаблівасці росту колькаў каралаў на працягу значнага адрэзку часу дазволіла вучоным высказаць здадкі, трыцца ад паверхня зямнога кары, чым і выклікаюць запавольванне абарачэння Зямлі. Паўночную частку зямнога кары імаверна складаюць астэроіды і астэроіды, аднак іх «уклад» значна меншы.

Калі хуткасць абарачэння нашай планеты павялічваецца, значыць, працягласць сутак павялічваецца. А колькасць сутак у адным годзе скарачаецца. І гэтым ёсць доказы. Калі сучасныя вучоныя падлічылі — тэарэтычна — даты зацмненняў (сонечных і месячавых), якія адбываліся за стагоддзі і тысячгагоддзі да нас, выцвіталася несудадзненне паміж вылічэннямі і рэальнымі датамі зацмненняў, пазначанымі ў старажытных летапісах і хроніках.

Мясца рухаецца па сваёй арбіце і за ім перасоўваюцца «гарбы». Менавіта так. Прычым вуглавая хуткасць абарачэння Зямлі

дзясцімільённая долі секунды (за эталон узятая частата ваганьняў атамаў цэзію — так званы «атамыны стандарт»). Такая дакладнасць дазволіла выявіць нават «расцігнуты» час з'явы, у тым ліку і вакавое запавольванне абарачэння Зямлі.

Акрамя таго, атамане вымярэнне часу дазволіла выявіць і яго сезонныя ваганьні. Напрыклад, найменшая хуткасць абарачэння назіраецца ў красавіку і лістападзе, найбольшая — у студзені і ліпені (прычым максімум студзеня меншы, чым ліпеня).

Сезоннае запавольванне можна патлумачыць пераходам Сонца з аднаго паўшар'я ў другое і зменай поўра года. Прычым тут шмат, аднаў нейкую адназначна вызначыць цяжка, неабходна разглядаць іх у комплексе. Увогуле, у спектры прыліўных ваганьняў хуткасці абарачэння Зямлі вылучаюцца кампаненты з перыядамі ў год, паўгода, 13,7 сутак, 27,3 сутак, 9,1 сутак, 24 гадзіны, 12 гадзін і 8,6 гадзін.

Акрамя таго, «равны» рытм рухаюцца Сонца і Месяца. Было заўважана, што землетрасенне ў Чылі ў 1960 годзе прайшло на фоне значнага змянення хуткасці абарачэння Зямлі.

Дарэчы, пазначаны гэтым значком, носяць рэкламны характар. Адназначна за змест рэкламы нясуць рэкламадаўцы. Газета аддрукавана ў Рэспубліканскім унітарным прадпрыемстве «Выдавецтва «Беларускі Дом друку».